

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

Економічний аналіз

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**
Спеціальність **051 «Економіка»**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Економіка підприємства**

Статус дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри економіки підприємства
та організації бізнесу

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробник:
Мартіянова М.П. к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства та організації бізнесу;
Усенко Н.М., ст.викл. кафедри економіки підприємства та організації бізнесу.

Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сучасний стан економіки потребує від підприємницьких структур результативної економічної політики, формування та ефективного використання ресурсів з метою досягнення стратегічних і тактичних цілей. Економічний аналіз є невід'ємний компонент системи управління будь-яким підприємством, незалежно від його величини, організаційно-правової форми і сфери діяльності. Обліково-аналітична функція управління, втіленням якої виступає економічний аналіз, є необхідним доповненням до інших функцій управління, таких, як планування і прогнозування, організація, контроль, стимулювання та інші.

Дисципліна «Економічний аналіз» передбачає вивчення, узагальнення і систематизацію ключових понять щодо оцінки ефективності використання ресурсів підприємства та аналізу їх впливу на кінцеві результати діяльності, дослідженню практичних аспектів оцінки діяльності підприємства, визначенню причинно-наслідкових зв'язків між отриманими результатами та їх чинниками, прогнозуванню зміни отриманих результатів (показників) з урахуванням мінливого зовнішнього середовища.

Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» є обов'язковою навчальною дисципліною професійного циклу та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства».

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи компетентностей щодо системного та комплексного оцінювання виробничо-господарської діяльності підприємства, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання наявних ресурсів підприємства.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

визначення засобів ефективної організації проведення економічного та фінансового аналізу підприємства та його складових елементів;

вивчення основних підходів до економічного та фінансового аналізу підприємства в сучасних умовах господарювання;

опанування практичних навичок щодо визначення інформаційної бази та звітної документації при проведенні економічного та фінансового аналізу підприємства;

засвоєння та опанування методів оцінювання економічної та фінансової діяльності підприємства;

визначення ресурсів, які використовує підприємство у процесі господарювання, та проведення оцінки ефективності їх використання;

опанування практичних навичок пов'язаних з розробленням заходів щодо покращення економічного та фінансового становища підприємства.

Об'єктом навчальної дисципліни є економічні системи як мікроекономічного рівня (установи, організації, підприємства різних форм власності, їх підрозділи та об'єднання) так і макроекономічного (галузі, національне виробництво, міжнаціональні суб'єкти).

Предметом навчальної дисципліни є економічні процеси, що виникають при створенні, функціонуванні, розвитку, реструктуризації, реорганізації, господарської діяльності підприємства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

суть і задачі економічного та фінансового аналізу, його роль в управлінні підприємством на сучасному етапі розвитку економіки України;

систему показників, що використовується в економічному та фінансовому аналізі;

специфіку інформаційного забезпечення економічного та фінансового аналізу в окремих галузях, сферах діяльності та на підприємствах різних форм власності;

вертикальний та горизонтальний аналізи формування економічних та фінансових результатів підприємства;

показники виробництва та реалізації продукції та послуг підприємства;

економічну сутність та джерела формування довгострокових активів підприємства;
показники ефективності використання трудових ресурсів підприємства;
джерела формування та напрями використання засобів на оплату праці;
джерела формування та показники використання матеріальних ресурсів підприємства;
специфіку формування витрат на виробництво та збут продукції, собівартість продукції;

економічна суть і структура майна підприємства, методи аналізу майна підприємства;
показники ефективності використання власного і залученого капіталу;
суть ліквідності і платоспроможності та їх значення при оцінці фінансового стану підприємства, суть фінансової стійкості та стабільності підприємства;

показники оцінки ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього й зовнішнього середовища;

аналіз і прогнозування фінансового стану підприємства, основи аналізу ризиків у процесі управління фінансовими активами і джерелами засобів.

Вміти:

використовувати різні методи економічного та фінансового аналізу, вибирати конкретні методи для аналізу окремих показників господарської діяльності з урахуванням їх особливостей і галузі використання;

здійснювати аналіз економічної та фінансової діяльності окремих підрозділів підприємства, обирати показники й напрямки аналізу з точки зору їх наступності з узагальнюючими показниками щодо підприємства в цілому;

збирати та обробляти необхідну інформацію для аналізу економічної та фінансової діяльності, перевіряти достовірність джерел інформації;

вміти читати та аналізувати основні типові форми фінансової звітності підприємства, а також інформацію бухгалтерського й управлінського обліку;

здійснювати експрес-аналіз і поглиблений аналіз економічного та фінансового стану суб'єкта, що господарює;

вміти розраховувати основні показники економічного та фінансового аналізу у вигляді абсолютних значень і відносних величин;

здійснювати оцінку виробництва та реалізації продукції та послуг підприємства;

здійснювати аналіз довгострокових активів підприємства, виявляти резерви щодо підвищення ефективності їх використання;

здійснювати оцінку ефективності використання трудових ресурсів підприємства та засобів на оплату праці;

здійснювати аналіз майнового стану підприємства, виявляти фактори негативного впливу;

здійснювати оцінку фінансового становища підприємства, розраховувати показники фінансового стану та показники ліквідності підприємства та його платоспроможності;

вміти проводити оцінку ділової активності підприємства;

здійснювати оцінку імовірності банкрутства підприємства та можливості відновлення платоспроможності;

розробляти альтернативні пропозиції щодо підвищення ефективності економічної та фінансової діяльності підприємства, здійснювати їх економічне обґрунтування й робити вибір найбільш ефективних рішень.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	6
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Економіка підприємства	Потенціал і розвиток підприємства
Менеджмент	Управління витратами
Статистика	Антикризова діяльність підприємства
Макроекономіка	Планування і контроль на підприємстві
Мікроекономіка	Стратегія підприємства

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Навчальна дисципліна "Економічний аналіз" забезпечує набуття здобувачами освіти інтегральної компетентності – набуття здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Компетентності	Результати навчання
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
	РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
	РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
	РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
	РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
	РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
	РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
	РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
	РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
	РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
	РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
	РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	РН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

Компетентності	Результати навчання
	<p>РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p>
<p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p>	<p>РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>
<p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>РН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p> <p>РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>
<p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p>	<p>РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p>

Компетентності	Результати навчання
	<p>РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p>
<p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p>	<p>РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>
<p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p>	<p>РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p>
<p>СК15. Здатність розробляти заходи з формування й використання потенціалу підприємства, всіх видів ресурсів за різними сферами діяльності підприємства.</p>	<p>РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p> <p>РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>РН25. Вміти координувати дії та контролювати процес формування й використання всіх видів ресурсів та виробничий процес на підприємстві за різними сферами діяльності підприємства.</p>

Компетентності	Результати навчання
	РН26. Оцінювати вплив чинників бізнес-середовища та здійснювати стратегічне планування діяльності підприємств.
	РН27. Впроваджувати в виробничу систему та систему управління підприємством розроблені заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності підприємства в умовах невизначеності та ризику.
СК16. Здатність розробляти та реалізовувати стратегії ведення бізнесу, на основі врахування зовнішніх та внутрішніх чинників та оцінювання їх впливу.	РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
	РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем
	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
	РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
	РН26. Оцінювати вплив чинників бізнес-середовища та здійснювати стратегічне планування діяльності підприємств.
	РН27. Впроваджувати в виробничу систему та систему управління підприємством розроблені заходи та проектні рішення з покращення результативності діяльності підприємства в умовах невизначеності та ризику.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу

1.1. Економічний аналіз як галузь економічної науки.

Основні етапи розвитку аналізу господарської діяльності, його роль в управлінні народним господарством та підвищенні ефективності виробництва. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки, його значення та функції. Спрямованість економічного аналізу в умовах ринкової економіки на перспективу й на обґрунтування економічної ефективності управлінських рішень.

1.2. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу.

Об'єкти й суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Умови, які сприяли розвитку аналізу на підприємствах. Основні категорії економічного аналізу. Ресурси, фактори, резерви виробництва.

1.3. Задачі економічного аналізу.

Оцінка результатів господарської діяльності. Сприяння управлінню та контролю виробництва. Пошук та виявлення резервів, сприяння їх реалізації з метою підвищення ефективності виробництва. Місце економічного аналізу господарської діяльності в системі наук. Його зв'язок з політичною економією, галузевими економіками, маркетингом, організацією виробництва й управління, фінансуванням, банківською справою, статистикою, бухгалтерським обліком, аудитом тощо.

Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу

2.1. Класифікація методів економічного аналізу.

Аналітичний метод і принципи аналітичного дослідження. Деталізація звітних показників, види деталізації показників. Деталізація за утворюючим фактором; за підрозділами; за періодами. Усунення впливу інфляційних факторів.

2.2. Елімінування як метод розрахунку впливу факторів.

Способи елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць та перерахунків.

2.3. Порівняння, його застосування в аналізі.

Види порівнянь. Вимоги, які ставляться до забезпечення порівнянності даних. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури та асортименту тощо. Моделювання. Види моделей. Використання моделювання в економічному аналізі.

2.4. Балансові зіставлення в аналізі.

Застосування цього методу для перевірки узгодження й вірогідності звітних фактів. Використання балансових розрахунків для визначення величини невідомих показників і факторів. Сальдовий прийом, можливості використання його в аналізі.

2.5. Прийоми розширення та подовження факторних моделей.

Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі. Прийоми групувань і відбору. Динамічні ряди. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи.

2.6. Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація.

Лінійне й динамічне програмування, теорія масового обслуговування, сітьові графіки, транспортна задача та ін. Особливості їх використання в аналізі господарської діяльності та сфери їх застосування.

2.7. Соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі.

Анкетний метод дослідження. Опитування суб'єктів аналізу. Проведення експерименту.

Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення

3.1. Види та напрямки економічного аналізу.

Техніко-економічний і фінансовий аналіз. Функціонально-вартісний і системний аналіз. Характеристика змісту аналізу в залежності від об'єкта вивчення, часу проведення (оперативний, поточний та перспективний), періодичності (періодичний, одноразовий), ступеню охоплення (повний, частковий). Зовнішній і внутрішній економічний аналіз. Ознаки розподілення аналізу господарської діяльності на зовнішній і внутрішній. Цілі, задачі й джерела інформації для цих видів аналізу. Споживачі аналітичного матеріалу зовнішнього та внутрішнього аналізу.

3.2. Зміст і поняття інформації.

Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Гласність і секретність інформації. Комерційна таємниця, її межі та значення для суб'єктів господарської діяльності. Організація й контроль потоків інформаційного забезпечення виробництва. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Система техніко-економічних показників як база економічного аналізу. Вимоги, яким повинна відповідати система обліку й звітності.

3.3. Обробка, систематизація, зберігання й використання аналітичної інформації.

Розробка й класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв'язування аналітичних задач. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) та за змістом. Використання аудиту для перевірки якості бухгалтерських даних і звітів.

3.4. Значення і принципи організації аналізу господарської діяльності.

Планування організації аналізу, основні напрямки роботи з організації аналізу. Складання програми аналізу; збір, перевірка й аналітична обробка аналітичної інформації; узагальнення й оцінка та письмове оформлення результатів аналізу. Розподілення функцій з економічного аналізу між структурними підрозділами підприємства; узгодження і координація їх дій.

Тема 4. Аналіз виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг

4.1. Значення й завдання аналізу виробництва продукції (робіт і послуг).

Загальна схема й послідовність проведення аналізу. Система показників продукції та обсягів виробництва. Фактори виробництва продукції. Інформаційна база аналізу.

4.2. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному виразі.

Оцінка динаміки обсягу продукції виробництва. Вимірювачі, які використовуються для обчислення динаміки показників. Аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних факторів на динаміку показників, методика їх розрахунку.

4.3. Аналіз асортименту й структури випуску продукції.

Комплексний аналіз впливу асортименту й структурних зрушень на економічні показники роботи підприємства. Методика розрахунку впливу цього фактора на обсяг виробництва та інші показники підприємства. Значення й завдання вивчення та оцінки попиту на продукцію й послуги підприємства, місткості ринку для обґрунтування плану виробництва та реалізації продукції. Загальна схема й послідовність проведення аналізу. Система показників і факторів, які визначають рівень попиту на продукцію та послуги. Вивчення функцій кривих попиту, його цінової еластичності для прийняття управлінських рішень.

4.4. Аналіз якості продукції та робіт.

Показники якості. Сортність і методика її аналізу. Аналіз впливу якості на економічні показники роботи підприємства. Аналіз виробничого браку підприємства. Аналіз рекламцій, одержаних від споживачів, їх динаміки й причин браку. Оцінка динаміки штрафів за постачання недоброякісної продукції.

4.5. Аналіз комплектності й ритмічності роботи підприємства.

Сутність ритмічності виробництва та її прямі і непрямі показники. Коефіцієнти ритмічності, варіації, аритмічності.

4.6. Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції та послуг.

Аналіз виконання договірних зобов'язань щодо поставок за обсягом, за строками, за асортиментом, за якістю. Характеристика взаємозв'язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів. Зміст і реалізація підсумкового аналізу виручки від реалізації продукції й послуг. Підрахунок резервів збільшення реалізації продукції.

Тема 5. Аналіз довгострокових активів підприємства

5.1. Завдання та загальна схема аналізу довгострокових активів.

Джерела інформації. Склад довгострокових активів, їх структура. Аналіз операційних необоротних активів, темпів їх зростання у порівнянні з темпами зростання обсягів виробництва й реалізації продукції й обсягів операційних оборотних активів.

5.2. Аналіз показників складу, структури й технічного стану основних засобів.

Показники забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та основними засобами. Оцінка динаміки оновлення й модернізації основних засобів, фондоозброєності праці. Оцінка інвестиційної активності підприємства.

5.3. Аналіз використання основних засобів.

Сутність економічної ефективності функціонування основних засобів. Фондовіддача та фактори її впливу. Мультиплікативна факторна модель приросту обсягу виробництва за рахунок розширення основних засобів і зростання фондівіддачі. Фондомісткість та фактори її впливу. Методика розрахунку економії (перевитрат) основних засобів за рахунок зміни фондомісткості. Методика розрахунку впливу факторів на фондівіддачу основних засобів.

5.4. Аналіз використання виробничих потужностей.

Оцінка кількісних змін, що характеризують виробничу потужність. Аналіз ефективності використання й освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання виробничого устаткування. Аналіз сполучення взаємопов'язаних виробництв. Оцінка ступеня недовикористання виробничих потужностей та його причин. Резерви збільшення

випуску продукції за рахунок підвищення ефективності використання виробничих потужностей.

Тема 6. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

6.1. Значення й завдання аналізу забезпечення підприємства трудовими ресурсами.

Загальна схема аналізу. Джерела інформації. Аналіз зміни робочої сили за категоріями, професійним та кваліфікаційним складом, їх відповідності вимогам виробництва. Аналіз чисельності робітників за рівнем механізації й автоматизації праці. Аналіз руху робочої сили та її причин. Аналіз використання робочого часу. Виявлення й аналіз невиправданих втрат робочого часу.

6.2. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці.

Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. Аналіз резервів зростання продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.

6.3. Аналіз показників ефективності використання фонду оплати праці.

Аналіз фонду оплати праці за категоріями працюючих і елементами витрат. Аналіз темпів зростання номінальної та реальної середньої заробітної плати. Аналіз співвідношення темпів зростання середньої заробітної плати й продуктивності праці.

6.4. Аналіз соціального розвитку підприємства.

Оцінка рівня виконання плану соціального розвитку підприємства. Оцінка забезпеченості виконання плану фінансовими ресурсами. Виявлення резервів прискорення соціального розвитку підприємства та розробка заходів щодо їх реалізації.

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання

7.1. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.

Перевірка якості плану матеріально-технічного постачання. Вивчення норм і нормативів, що покладені в основу розрахунку потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Перевірка відповідності плану постачання потребам виробництва. Аналіз рівня виробничих запасів. Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. Оцінка забезпеченості потреби в матеріальних ресурсах джерелами покриття. Зовнішні та внутрішні джерела покриття. Визначення потреби в матеріальних ресурсах від постачальників. Визначення втрат продукції внаслідок недопостачання матеріалів, їх низької якості, заміни матеріалів, простоїв у зв'язку з порушенням графіка постачання.

7.2. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.

Оцінка динаміки показників матеріаломісткості продукції й матеріаловіддачі. Аналіз загальних і поодиноких показників матеріаломісткості продукції, питомої матеріаломісткості, коефіцієнта виходу придатної продукції з сировини, коефіцієнта використання матеріалів.

7.3. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів зниження матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва.

Факторна модель залежності матеріальних витрат від ефективності використання матеріальних ресурсів та факторів впливу. Матеріаломісткість та фактори її впливу. Резерви підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.

Тема 8. Аналіз витрат на виробництво продукції

8.1. Значення, завдання і джерела даних аналізу витрат на виробництво продукції.

Собівартість продукції та задачі її аналізу. Об'єкти аналізу собівартості. Класифікація витрат виробництва продукції. Джерела даних аналізу витрат виробництва продукції.

8.2. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції.

Методика аналізу групування витрат за економічними елементами. Основні фактори

впливу на загальну суму витрат. Аналіз прямих матеріальних витрат. Сутність аналізу прямих матеріальних витрат. Фактори та оцінка їх впливу на рівень прямих матеріальних витрат. Аналіз комплексних статей витрат. Основні задачі аналізу комплексних статей витрат. Етапи та методика проведення аналізу комплексних статей витрат.

8.3. Аналіз витрат на гривню виробленої продукції.

Витрати на гривню виробленої продукції – як показник ефективності використання ресурсів. Факторна модель питомих витрат. Виявлення резервів зниження собівартості продукції.

Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз діяльності підприємства

Тема 9. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства

9.1. Аналіз складу та динаміки показників прибутку підприємства.

Абсолютні і відносні показники результативності господарювання: доходи, витрати, прибуток та їх рівні. Характеристика звіту про фінансові результати (форма №2) як основного джерела аналізу. Двохфакторна та трьохфакторна моделі аналізу рентабельності. Маржинальний дохід і маржинальний прибуток.

9.2. Аналіз показників рентабельності результатів діяльності підприємства.

Показники рентабельності та методика їх розрахунку. рентабельності. Оцінка беззбитковості. Поріг рентабельності. Визначення резервів росту прибутку підприємства. Пошук і оцінка можливих резервів підвищення рентабельності.

9.3. Прогнозна оцінка результатів фінансової діяльності підприємства.

Аналіз резервів збільшення прибутку. Оцінка втрачених можливостей збільшення прибутку та причини цього. Фактори, що впливають на розмір чистого прибутку, їх класифікація на внутрішні і зовнішні.

Тема 10. Аналіз оборотних активів

10.1. Завдання аналізу оборотного капіталу і його інформаційне забезпечення.

Сутність оборотного капіталу. Основні ознаки оборотного капіталу, напрямами аналізу оборотних активів. Система і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності.

10.2. Класифікація оборотних активів

Класифікація активів: за фінансовими особливостями формування оборотні; за рівнем ліквідності; за формами функціонування у конкретному періоді часу; за рівнем варіабельності розміру.

10.3. Основні показники оцінки стану, структури й ефективності використання оборотних активів підприємства.

Власні оборотні коштів підприємства. Нестача власних оборотних коштів. Надлишок власних оборотних коштів. Коефіцієнт реальної вартості оборотних коштів у майні підприємства. Тривалість обороту коштів. Коефіцієнт завантаження оборотних коштів. Коефіцієнт ефективності (прибутковості оборотних коштів) і рентабельності.

10.4. Аналіз оборотних коштів підприємства і джерел їх формування.

Джерелами формування майна підприємства. Власні кошти. Залучені кошти. Види стратегій фінансування оборотних активів: ідеальна, агресивна, консервативна, компромісна.

10.5. Аналіз руху грошових коштів підприємства.

Рух грошових коштів від основної діяльності. Грошові потоки від інвестиційної діяльності. Рух грошових коштів від фінансової діяльності. Грошові активи підприємства.

Тема 11. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

11.1. Аналіз наявності, складу і динаміки джерел формування майна.

Головна мета аналізу джерел формування майна. Інвестований капітал. Накопичений капітал. Оцінка раціональності співвідношення власних і позикових коштів. Коефіцієнт

незалежності. Коефіцієнт фінансової стійкості. Коефіцієнт фінансування.

11.2. Аналіз рентабельності капіталу.

Структура активів підприємства з позиції їх ліквідності. Спосіб розміщення джерел коштів в активах підприємства. Коефіцієнти рентабельності капіталу. Коефіцієнт рентабельності інвестованого капіталу. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу.

11.3. Оцінка вартості капіталу.

Оцінка вартості власного капіталу. Оцінка вартості позикового капіталу. Оцінка середньозваженої ціни капіталу. Ціна власного капіталу (на основі дивідендів; на основі доходів; на основі визначення ціни капітальних активів).

Тема 12. Аналіз ліквідності і платоспроможності та фінансової стійкості підприємства

12.1. Поняття та задачі аналізу фінансової стійкості підприємства.

Джерелами покриття. Тривалість одного обороту. Коефіцієнт оборотності. Показники фінансової стійкості балансу та методика їх розрахунку. Аналіз фінансових коефіцієнтів. Аналіз коефіцієнтів маневреності.

12.2. Оцінка ліквідності балансу.

Поняття ліквідності та напрямки її дослідження. Коефіцієнти ліквідності та методика їх розрахунків. Критерії абсолютно ліквідного балансу. Робочий капітал як засіб ліквідності. Поточні активи та зобов'язання. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості за обсягом, структурою та строками їх виникнення.

12.3. Аналіз платоспроможності підприємства.

Аналіз довгострокової ліквідності та критерії оцінки платоспроможності. Оцінка платоспроможності на основі платіжного балансу. Складання агрегованого балансу для визначення платоспроможності.

12.4. Суть фінансової стабільності та стійкості.

Поняття фінансової стійкості. Фінансова стійкість за критерієм стабільності джерел покриття запасів. Визначення забезпечення підприємства власними оборотними коштами.

12.5. Кількісна оцінка фінансової стійкості підприємства.

Фінансові коефіцієнти, що характеризують фінансову стійкість, – маневреності, покриття запасів, незалежності. Моделі потоків грошових коштів. Короткострокові прогнози грошових коштів.

12.6. Характеристика типу фінансової стійкості та її визначення.

Чотири типи фінансової стійкості – абсолютне, нормальне, нестійке (передкризове) та кризове фінансове становище. Складання агрегованого балансу для визначення фінансової стійкості.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план» навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: проблемні лекції (тема 3, 5, 8, 10, 12), оглядові лекції (тема 1, 4), моделювання професійних ситуацій (тема 1, 3, 4, 5, 6, 10, 11), робота в малих групах (тема 1, 4), аналітичні та синтетичні методи (тема 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11), мозкові атаки (тема 4, 5), презентації результатів (тема 1, 9, 10, 11, 12).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, і має на меті перевірку рівня сформованості професійних компетентностей та їх складових.

проміжний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль успішності навчальної діяльності студента здійснюється за складовими:

оцінка результативності у формуванні практичних умінь, що є складовими професійної компетентності (в процесі проведення практичних занять);

контроль сформованості теоретичних знань (у вигляді проведення контрольних робіт за матеріалом тем навчальної дисципліни);

контроль самостійної роботи (передбачає оцінювання результатів самостійної роботи та виконання домашніх завдань, критеріями оцінювання самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки та знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку).

Максимально можлива кількість балів за видами та формами робіт:

активна участь у виконанні практичних завдань – 14 балів;

перевірка самостійної роботи – 9 балів;

презентації – 8 балів;

поточна контрольна робота – 9 балів;

колоквиум – 20 балів;

іспит – 40 балів.

Проміжний контроль.

Проміжний контроль рівня сформованості компетентностей за дисципліною здійснюється у формі колоквиуму, що передбачає проведення тестування та вирішення трьох завдань: стереотипного, діагностичного та евристичного. Проміжний контроль здійснюється двічі за семестр. Сума балів, яку студент може набрати за умови успішного проходження першого та другого колоквиумів – 20 балів.

Завдання для колоквиуму містять: тестові завдання, 1 стереотипне завдання, 1 діагностичних завдання, 1 евристичне завдання. Максимальна кількість балів – 10.

Тестове завдання – максимальна кількість балів – 4 балів.

Стереотипне завдання – максимальна кількість балів – 1 бали.

Діагностичне завдання – максимальна кількість балів – 2 бали.

Евристичне завдання – максимальна кількість балів – 3 бали.

Тестове завдання містить 10 запитань одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій та теоретичних положень навчальної дисципліни. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів до тем, що вивчаються в межах модулів навчальної дисципліни.

Завдання стереотипного та діагностичного рівнів становлять ситуативні задачі за тематикою змістового модулю, що містять розрахункові елементи.

Критеріями оцінки правильності вирішення стереотипного завдання є відповідність дій еталонному алгоритму вирішення та правильність розрахунку.

Критеріями оцінки правильності вирішення діагностичного завдання є правильність вибору логіки розрахунку ефективності використання ресурсів підприємства (завдання першого колоквиуму) та тривалості операційного циклу (завдання другого колоквиуму), використання та представлення методичного апарату, а також арифметичну точність

розрахунку.

Вирішення евристичного завдання передбачає виявлення рівня сформованості у студента здатності до практичного застосування набутих умінь та вибору оптимального економічного (завдання першого колоквиуму) та фінансового (завдання другого колоквиуму) шляху розв'язання комплексної проблеми в межах тематики навчальної дисципліни.

Критеріями, за якими оцінюється успішність вирішення студентом евристичного завдання є: правильність вибору логіки розрахунку показників, використання та правильне представлення методичного апарату (зокрема формул); арифметична точність розрахунку; ґрунтовність наведених висновків щодо діяльності підприємства.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни у першому і другому семестрах здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із тестових завдань та 3 практичних ситуацій (стереотипного, діагностичного та евристичного завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності».

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу»	Презентація	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Побудувати ментальну карту «Складові економічного аналізу сучасного підприємства»		
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Захист результатів виконання завдань під час презентації	–
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Метод і методичні прийоми економічного аналізу»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Побудова адитивних, мультиплікативних, кратних, комбінованих моделей. Перетворення факторних моделей		
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Види аналізу та його інформаційне забезпечення»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Проведення детермінованого факторного аналізу		
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття Виконання самостійного практичного завдання щодо впливу факторів на діяльність підприємства	Перевірка СРС	1
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Аналіз виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу випуску продукції, виконання плану з номенклатури і асортименту. Аналіз якості продукції, реалізації продукції, маркетингової діяльності підприємства		
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вирішення самостійних практичних завдань щодо визначення обсягів реалізації підприємства	Перевірка СРС	1

Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз довгострокових активів підприємства»	Захист результатів виконання завдань	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу складу і структури основних засобів, технічного стану, руху основних засобів і озброєності праці основними засобами.		
		Поточна письмова контрольна робота	Поточна контрольна робота	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до поточної контрольної роботи	Перевірка поточної контрольної роботи	–	
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу забезпеченості підприємства робочою силою і кваліфікаційного складу робітників, руху і стабільності		
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–	
Тема 7.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання»	Захист результатів виконання завдань	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами, ефективності використання матеріальних ресурсів		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
Підготовка до самостійної роботи (робота з сайтом https://smida.gov.ua/)		Визначення об'єкта дослідження	1	
Тема 8.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз витрат на виробництво продукції»	Захист результатів виконання завдань	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Аналіз витрат на виробництво продукції		
		Колоквіум за змістовий модулем 1	Колоквіум	10
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до самостійної роботи (робота з сайтом https://smida.gov.ua/)	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–	

		Підготовка до колоквиуму: вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань	Перевірка колоквиуму	–
Тема 9.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства»	Презентація	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Побудувати ментальну карту «Фактори прибутковості та рентабельності підприємства»		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
Виконання комплексного завдання «Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства» розділ «Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства»		Перевірка комплексного завдання	2	
Тема 10.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз оборотних активів»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу складу і структури оборотних активів, групування активів та пасивів балансу, аналіз запасів, оцінка заборгованості. Тривалість одного обороту, коефіцієнт оборотності		
		Поточна письмова контрольна робота		
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка до поточної контрольної роботи	Перевірка поточної контрольної роботи	–	
	Виконання комплексного завдання «Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства» розділу «Аналіз майнового стану підприємства» та розділу «Оцінка ділової активності»	Перевірка комплексного завдання	2	
Тема 11.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Аналіз джерел формування капіталу підприємства»	Захист результатів виконання завдань	1
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу складу капіталу, аналізу показників якісного складу та структури капіталу		
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання комплексного завдання «Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства» розділу «Аналіз і оцінка джерел формування капіталу підприємства»	Перевірка комплексного завдання	2	

Тема 12.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Аналіз ліквідності і платоспроможності та фінансової стійкості підприємства»	Захист результатів виконання завдань	2
	Практичне заняття	Практичне завдання: Вирішення практичних завдань щодо аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства, визначення рівнів його фінансової стійкості. Визначення рівню фінансової стійкості підприємства, оцінки рівнів кредитоспроможності підприємства		
		Колоквіум за змістовий модулем 2		
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до колоквіуму: вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань	Перевірка колоквіуму	–
		Виконання комплексного завдання «Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства» розділу «Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства» та розділу «Аналіз фінансової стійкості підприємства»	Презентація	4
Екзамен			40	

Рекомендована література

Основна

1. Гурова К. Д., Ганін К. Д. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Харків : Вид-во Іванченка І. С. 2019. 328 с.
2. Микитюк В. М., Паламарчук Т. М., Русак О. П. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / за ред. В. М. Микитюка. Житомир : Рута, 2018. 440 с.
3. Рибчук А. В. Економічний аналіз: теорія і практика : навчально-методичний посібник / за ред. Рибчук А. В. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2020. 219 с.
4. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навчальний посібник. Київ: Знання – Прес, 2017. 654 с.
5. Черниш С.С. Економічний аналіз : навчальний посібник. – Київ : ЦУЛ. 2019. 312 с.

Додаткова

6. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. Економічний аналіз : навчальний посібник / за ред. Волкової Н.А. Одеса : ОНЕУ, ротاپринт. 2015. 310 с.
7. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2013. 85 с.
8. Дерій В. А. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни "Економічний аналіз" для студентів денної та заочної форм навчання / за ред. Дерій В. А. Тернопіль : ТНЕУ. 2015. 68 с.
9. Мец В.О. Економічний аналіз (Збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО): навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2016. 236 с.
10. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2017. 156 с.
11. Отенко В. І., Іванієнко В. В., Азаренков Г. Ф. Теорія економічного аналізу:

навчальний посібник. Харків : ІНЖЕК, 2015. 339 с.

12. Поповенко Н. С. Техніко-економічний аналіз : навч. посіб. / за ред. Поповенко Н. С. Одеса : Стандартъ. 2014. 143 с.

13. Синькевич Н.І. Економічний аналіз : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя. 2018. 97с.

14. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. / заг. ред. Школьник І.О. Київ : «Центр учбової літератури». 2016. 368 с.

15. Шкроміда В. В., Василюк М. М., Гнатюк Т. М. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М. 2016. 219 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

16. Сайт ПНС ім. С. Кузнеця. Методичне забезпечення з навч. дисципліни «Економічний аналіз» [Електронний ресурс] / М. П. Мартіянова, Н. М. Усенко – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=6771>

17. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

18. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

22. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу // www.ukrstat.gov.ua